

Rode Kruis: Indische Collecties

Gids voor gebruikers

Informatiebureau Rode Kruis, kort na de Tweede Wereldoorlog. Foto: Rode Kruis.

Inhoud

Gebruiksaanwijzing	3
Digitale collecties	4
Centraal Indische Cartotheek (toegangsnummer 2.19.278)	4
Tjimahi-cartotheek (toegangsnummer 2.19.283).....	6
Krijgsgevangenenkaarten Gravendienst Yokohama (toegangsnummer 2.19.286).....	8
Passagierslijsten (toegangsnummer 2.19.277)	10
Verwijzingen	11
Familiédossiers Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.281)	11
Indische lijsten (toegangsnummer 2.19.275)	11
Radiogrammen (toegangsnummer 2.19.275)	11
Claims.....	11
Andere relevante collecties	13
Afdeling A en gedeponeerde archieven (toegangsnummer 2.19.286)	13
Cartotheek Londen Committee (toegangsnummer 2.19.279).....	13
Cartotheek Australië (toegangsnummer 2.19.280).....	13
Lijsten ondernemingen personeel Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.284).....	14
Arbeidsstaten Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.285)	14
Japanse interneringskaarten	14
Lijst veelvoorkomende afkortingen	15

Gebbruiksaanwijzing

Het oorlogsarchief van het Nederlandse Rode Kruis is in twee delen te onderscheiden: deelcollecties met betrekking tot personen in Nederlands-Indië, en deelcollecties met betrekking tot personen in Europa. Het zoeken in deze collecties naar de juiste stukken over een persoon kan best ingewikkeld zijn. Deze gids heeft als doel u daarin op weg te helpen.

Onderzoek naar een persoon in Nederlands-Indië start doorgaans met het raadplegen van de gedigitaliseerde deelcollecties, waarbinnen u kunt zoeken op naam. Toelichting op deze deelcollecties en voorbeelden van archiefstukken daarvan kunt u vinden in de sectie 'Digitale collecties'. Uitleg over verwijzingen naar andere deelcollecties die u daarop kunt aantreffen vindt u in de sectie 'Verwijzingen'. Daarna volgt een toelichting op de overige Indische deelcollecties die u kunt raadplegen om meer over iemand te weten te komen. Achterin deze gids vindt u een lijst met veelvoorkomende afkortingen, vooral van instanties.

Tijdens het onderzoek is het belangrijk om een aantal dingen in gedachten te houden:

- Informatie over personen in Nederlands-Indië kwam vaak via meerdere informatieorganen en instanties bij het Rode Kruis terecht. Tijdens het opmaken van stukken zijn zodoende hier en daar kleine overschrijffouten ontstaan (zeker als deze door buitenlandse instanties zijn opgemaakt). Houdt u dus rekening met bijvoorbeeld meerdere spellingen als u op naam zoekt.
- Als u niets vindt in de digitale collecties, hoeft dit niet te betekenen dat er verder geen informatie over iemand te vinden is en uw zoektocht ten einde is. U kunt altijd verder zoeken in de (inventarissen van de) andere deelcollecties die in deze gids aan bod komen.
- Om de stukken die u gevonden heeft beter in context te kunnen plaatsen, kan het helpen om de inleiding op de inventaris van de betreffende deelcollectie te bestuderen. Hierin staat vaak meer informatie over hoe en door wie de stukken opgemaakt zijn.

Digitale collecties

Centraal Indische Cartotheek (toegangsnummer 2.19.278)

De Centraal Indische Cartotheek (CIC) is de belangrijkste cartotheek voor het Indische deel van het Rode Kruis Archief. De verschillende lijsten en berichten die binnenkwamen bij de Indische afdeling van het Rode Kruis werden per persoon uitgewerkt op individuele kaartjes. Deze kaartjes werden vervolgens alfabetisch geordend in kaartenbakken. De CIC vormde zo het zoekstelsel voor informatie over personen in Nederlands-Indië. Niet alle kaartjes zijn hetzelfde; soms zijn de oorspronkelijke CIC-kaartjes van een persoon uit de kaartenbak gehaald en bij het dossier van de persoon gevoegd. Er is dan een nieuw kaartje gemaakt voor de cartotheek. Hieronder ziet u een paar voorbeelden van de meest voorkomende CIC-kaartjes:

1.u.m. DD 5004.	
Naam:	Aagten, F.W. van
Lijst	229/A
Nr.:	7660/47
Inhoud Bericht:	
Vlg.ber.Nirk op 15/4/47 van Malang naar Plaosan Madioen (m) JB	
L.TEB VI 34e transp.Ink.9011/47 -5.	
Op 23-5-'47 van Plaosan te Batavia, Minangkabaukamp aangekomen. Geb.23-3-'19. m. Assist.boekh.	
Naam:	Frederik W. Aagten
Voorn.:	
Geb.:	23-3-1919 te Soerabaya
Verdere geg.:	Zie ook BRDCER, R. Schmidt 1917-1940 te Malang
Betr.:	De POTVINAGOR, Eugenie Augustina
Fam. bet.	Geb. 14/4-1919 te Pare (Kedung)
Naam:	
Adres:	Mil. Jolda 1/1 Barb N. 02 019
	202

Volgen OR dassin MRI-79400 + Poes-50053 + Ju-Edwende Jap. bezetting NIET geïnterneerd geweest, aangesien werkzaam in Nitel bedrijf t.w. A.N.I.E.M.G. Pasterman. No. Ass. Boekhouder ANICM. flos. jom. Edwende de Jap. bezetting floss = jom.

Voor- en achterkant van een 'oorspronkelijk' CIC-kaartje.

N.I.	
Gesl. nm.	CROES - BECK
Voorn.	Sylvia, Eleonora, Eduardina
Geboren op	16.09.1918 (1913)
Gem.	Semarang
Gehuwd met:	Croes, Cornelis, Henri
Geboren :	22.11.1915/Dogyakarta
Huwelijk :	
Gescheiden :	
Overleden :	
WUBO nr. :	/
WUV hf.* :	A.12.080 /
N.I. Dossier : 29.618	
Overleden op: 24.04.1950	
te :	
Militair	
St.b. Nr.	
Leger Nr.	Z.O.Z.

O.P. dossier A.R.I. : _____ (U.I.G.)
PERS. : _____
J.U. : 10.670 t.n.v. vader +
meeder : _____
_____)
Zie foto's v.d. A.R.I. / J.U. in N.I. dossier.
Geen interneringsgegevens bij O.P.
Zie N.I. dossier.
Dat./Par.Verif. : _____ 2/9-'95 H.
19/10-'96 H.

Voor- en achterkant van een 'nieuw' CIC- kaartje.

Naam:	EIKELENBOOM BG68824/45
Nr.:	222
Inhoud Bericht:	slđ.gen.
Betr.:	
Naam:	
Voorn.:	
Geb.:	te:
Verdere geg.:	
Fam.betr.:	
Naam:	
Adres:	

Naam:	EIKELENBOOM BG68824/45
Nr.:	222
Inhoud bericht:	gedood a.b. Jap.oorl. schip als repress.tegen h.t. vlnA.brengen v. 2 Jap.jagers nad.csp. v.Tarakan 19.1.'42 slđ ger.
Lijst ontvangen van Kapt. Everaars, oudste officier Poeroek Tjahoe kamp - nu hospitaal Balikpapan.	
Betr.:	
Naam:	
Voorn.:	
Geb.:	te
Verdere geg.:	
Fam.betr.:	
Naam:	
Adres:	

Voorbeeld van een CIC-kaartje met een BG-stempel.

A. Gezochte: Gesl.nm.:	<i>Janszen</i>
B. Voorn.:	<i>Gerrit. Wilhelmus.</i>
C. Geb. op:	<i>10 October 1898 te: Kuffen.</i>
D. Gehuwd: Ongehuwd: Gescheiden: Weduw(e)naar:	<i>Getrouwd</i>
E. Beroeps milit. of dienstpl. Land- of Zeemacht Rang: Onderdeel: Stamboeknr.:	
F. Zoon of (Vader) dechter van (Moeder)	<i>D. Janszen B. Janszen & Boekstroom</i>
G. Kinderen: Naam: Voornamen: Geboren op: te: Naam: Voornamen: Geboren op: te: Naam: Voornamen: Geboren op: te:	
(Zoo noodig vervolgen op de achterzijde)	
H. Laatst bekend adres:	<i>Multatuli boulevard N. 3. Bandjeng.</i>
I. Aanvrager: Naam: Voornamen: Adres: Woonplaats: Familiebetrekking:	<i>Janszen Jehannus Petrus. n. Bitterrougstraet 140 Tjolle. Vader. en Moeder</i>
Datum:	<i>29 Augustus 45</i>
Handteekening:	<i>D. Janszen</i>
Corr. No.:	

Goede Genad.

*Hier in Mulland is
op beiden de gezondheid
van ons allen goed.
Wij hebben allen het leven
behouden. Laat ons zo spoedig
mogelyk wsten hoe je het maakt
Wardelyk groeten van
moeder en vader*

Voor- en achterkant van een Questionnaire kaartje (Q-kaartje) in de CIC.

De laatste twee voorbeelden behoeven een korte toelichting:

- Kaartjes met een BG-stempel: Tijdens de oorlog was er een aparte afdeling van het NRK die 'Bijzondere Gevallen' (BG) behandelde, aangaande overlijden, vermissingen en nalatenschappen. Oorspronkelijk was er een aparte BG-cartotheek, maar na het opheffen van de BG-afdeling is de cartotheek aan de CIC toegevoegd.
- Q-kaartjes: Na de capitulatie van Japan werden mensen in Nederland gevraagd om kaartjes in te vullen met informatie over personen (bijv. familie) in Nederlands-Indië. De kaartjes waren bedoeld om een nieuwe cartotheek te vormen, nadat de oude verloren was gegaan tijdens het bombardement op het Bezuidenhout in maart 1945. Bij een aantal mensen ontstond echter de (begrijpelijke) misvatting dat men via de kaartjes berichten naar Nederlands-Indië kon sturen. Vandaar dat er persoonlijke berichten op de kaartjes kunnen voorkomen. De Q-kaartjes bevatten verder geen verwijzingen naar andere delen van het Rode Kruis archief.

Op de andere CIC-kaartjes staan vaak wel allerlei verwijzingen naar andere documenten (lijsten, radiogrammen etc.). Meestal is de informatie daarvan al overgenomen op het kaartje zelf, en is het niet nodig om deze documenten erbij te zoeken. Er kunnen echter ook verwijzingen naar een dossier of een uitkeringsaanvraag op staan. Hoe u verwijzingen kunt herkennen, en de bijbehorende stukken kunt raadplegen, kunt u lezen in de sectie 'Verwijzingen' van deze gids.

Tjimahi-cartotheek (toegangsnummer 2.19.283)

Na de capitulatie van Nederlands-Indië in maart 1942 vestigden de Japanners een militair bestuur. Het eiland Java werd opgedeeld in drie districten (Bunsho's): 1. West Java (vooral Batavia), 2. West Java (Bandoeng-Tjimahi), en 3. Midden en Oost Java (de rest van Java). Per district werd er een kaartsysteem bijgehouden ter administratie van geïnterneerde personen. Alleen het kaartsysteem van het tweede district (Bandoeng-Tjimahi) is (grotendeels) bewaard gebleven: de Tjimahi-cartotheek. Hieronder ziet u een voorbeeld van een kaart uit de Tjimahi-cartotheek.

抑留者銘々票 1681

DOSS.N.I.:15

取容所 Camp 收容年月日 Date Interned	爪哇 昭和19年2月29日	番 號 No.	爪 II 2087
	氏 名 Name	AALDERS. Louis (M)	生年月日 Date of Birth
國 籍 Nationality	蘭	本 籍 地 Place of Origin	Zutphen (Nederland)
身 分 職 業 Position or Occupation	抑留前ノ住 所又ハ居所 Address before Internment		
父ノ名 Father's name	Jan	通 報 先 Destination of Report	Mevr. A.J. Aalders, Vrouwenkamp, Malang Boeringweg 49
母ノ名 Mother's name	Scheggert ter. Tonia	特 技 Speciality	
妻(夫)ノ名 Wife's (Husband's) name	Stap. Antoni, Johanna	特 記 事 項 Remarks	Overl. 29-8-1945, Overl. Tag. No. 1681, Grafno. T. 1367.

Voorkant

補 修 欄 Other Informations

昭和20年8月29日第二分所 第3分遣所ニ於テ死亡

Tjimahi. 1367

Achterkant

Toelichting:

- *Camp Date Interned*: de gestempelde Japanse karakters verwijzen naar het kamp waar iemand geïnterneerd was. Het karakter dat lijkt op een 'M' is Java. Daaronder staat de datum waarop iemand werd ingeschreven. Deze datum werd op de Japanse manier genoteerd: jaar/maand/dag. Op bovenstaande kaart is dat 19/2/29. Het gaat dus om de 29^e dag van de 2^e maand (februari), van het 19^e jaar van de Japanse Showa-periode (deze begon toen keizer Hirohito aantrad. Het 19^e jaar daarvan is 1944). Omdat de Tjimahi-cartotheek pas in april 1944 opgemaakt werd, hanteerde de Japanners een standaarddatum voor de mensen die toen

- al geïnterneerd waren. Voor mannen en jongens was dit 29 februari 1944 (19-2-29); voor vrouwen en kinderen 20 maart 1944 (19-3-20).
- *Name*: Naam van de persoon. Bij getrouwde vrouwen staat hier de naam van de echtgenoot.
 - *Nationality*: Hier staat meestal het Japanse karakter voor 'Nederlands'.
 - *Position or Occupation*: Beroep.
 - *Father's Name & Mother's Name*: Namen van de vader en moeder. Als een naam doorgestreept is, betekent dit dat het op het moment van registratie bekend was dat deze persoon overleden is.
 - *Wife's (Husband's) Name*: Naam van de huwelijkspartner. Als deze ook geïnterneerd was, kan diens registratienummer erbij staan.
 - *No.*: De gestempelde Japanse karakters betekenen 'Java Bunsho (=district) II'. Daarachter staat het registratienummer van de persoon.
 - *Date of Birth*: De geboortedatum van de persoon.
 - *Place of origin*: Geboorteplaats. Als het een plaats in Nederlands-Indië betreft, staat vaak de Indonesische plaatsnaam weergegeven i.p.v. de Nederlandse versie.
 - *Address before Internment*: Woonadres voorafgaand aan iemands internering.
 - *Destination of Report*: Het adres van de contactpersoon (meestal de huwelijkspartner). Er kan ook een kamp als bestemming staan. Voor burgerinterningskampen staat er soms 'beschermingskamp' of alleen de straat (binnen het kamp). Soms staat er een gevangenennummer met code voor de verblijfplaats bij. Een enkele keer verwijst het naar een krijgsgevangenkamp in bijvoorbeeld Thailand of Japan.
 - *Speciality & Remarks*: Deze vakken werden zelden ingevuld door de Japanners. Aantekeningen die er staan zijn na de oorlog gemaakt door de Britten of het Nederlands Indisch Rode Kruis. Meestal gaan ze over ziekenhuisopnames, verhuizingen, en repatriëringen naar Nederland. Een enkele keer staat er 'Bollos lijst'. De Britten adviseerden de voormalig geïnterneerden na de bevrijding om na september 1945 voor hun eigen veiligheid nog in de kampen te blijven. Een aantal mensen vertrok toch uit de kampen en werd 'bollossen' genoemd. Deze bolloslijsten bevinden zich niet in het archief van het Nederlands Rode Kruis.
 - Soms staat er in de rechterbovenhoek van de kaart een datum (bijv. '19/3') met code (in de vorm van een tweelettercombinatie). De datum is de dag dat een persoon getransporteerd werd naar een kamp in een ander district (meestal het geval bij vrouwen en jonge kinderen). De code verwijst naar de Japanse 'postcode' van het betreffende district (Bunsho).
Voor krijgsgevangenenkampen zijn dit:
 - o WL : Pakanbaroe Sumatra (via Batavia)
 - o WM: Bandoeng
 - o WN: Batavia
 - Voor de burgerkampen zijn dit:
 - o CP: Bunsho III (District Midden Java en Oost Java)
 - o CQ: Bunsho II (District West Java; alleen Bandoeng/Tjimahi)
 - o CR : Bunsho I (District West Java; vooral Batavia)
 - Op kaarten van mannen kan soms '15^e Bat' (=Bandoeng) of 'T' (=Tjimahi) in de rechterbovenhoek staan, als verwijzing naar het kamp waar de persoon is bevrijd.
 - Een nummer in de rechterbovenhoek verwijst naar de graflocatie (in Bandoeng) als de persoon is overleden. Er staat dan vaak ook een kruis linksboven op de kaart.
 - Op de achterkant van de kaart kan een reeks Japanse karakters gestempeld staan met een datum (volgens de Japanse notering). Het betreft hier de transportdatum naar een kamp in een ander district. Om welk district het gaat is af te leiden van de 1/I (Bunsho 1; Batavia) of de 3/III (Bunsho 3; rest van Java) die tussen de Japanse karakters staat. In geval van district 3 betreft het meestal de kampen in Semarang, Ambarawa/Banjoebiroe en Soerabaja. Onder deze transportdatum kan ook een datum van overlijden en een grafnummer staan; dit is meestal een naoorlogse toevoeging.

Krijgsgevangenenkaarten Gravendienst Yokohama (toegangsnummer 2.19.286)

Ook de Gravendienst Yokohama (onderdeel van het KNIL) hield zich bezig met het registreren van geïnterneerden, maar dan hoofdzakelijk van krijgsgevangenen. Er is een klein kaartsysteem bewaard gebleven van krijgsgevangenenkaarten. Ondanks dat ze er niet toe behoren zijn de kaarten gelijktijdig met de Tjimahi-cartotheek gedigitaliseerd en worden ze als één collectie

gepresenteerd. De fysieke, originele kaarten zijn echter onderdeel van de collectie Afdeling A en gedeponeerde archieven (toegangsnummer 2.19.286). Een voorbeeld van een krijgsgevangenenkaart:

XIII 6860 3-23489

收容所 Camp	TRAP 昭和 18 年 12 月 4 日	番 號 No.	8618 155
姓 名 Name	TRAPMAN, Simon トラフマン、シーモン	生 年 月 日 Date of Birth	1918/3/21
國 籍 Nationality	蘭	所 屬 部 隊 Unit	No. 93178 Bomendienst M.L. army
階 級 身 分 Rank	① Leger, inf. sld. 陸軍兵 PRIVT (兵)	捕 獲 年 月 日 Date of Capture	昭和 17 年 3 月 8 日
捕 獲 場 所 Place of Capture	爪哇	母 ノ 名 Mother's Name	Geertza Geertruida Wilhelmina
父 ノ 名 Father's Name	Jan	職 業 Occupation	
本 籍 地 Place of Origin	Soerakarta, Midden Java	特 記 事 項 Remarks	
通 報 先 Destination of Report	F.L. Oetgens van Waveren, Pancras Clifford, Djebres 158, Solo		

Voorkant

補 修 欄 Other Informations

昭和 18 年 12 月 4 日 爪哇俘虜收容所 → 大坂俘虜收容所 → 移管
昭和 20 年 5 月 16 日 大坂俘虜收容所 → 東京俘虜收容所 → 移管

Achterkant

Deze kaarten lijken erg op de Tjimahi-kaarten, maar wijken op een aantal punten af:

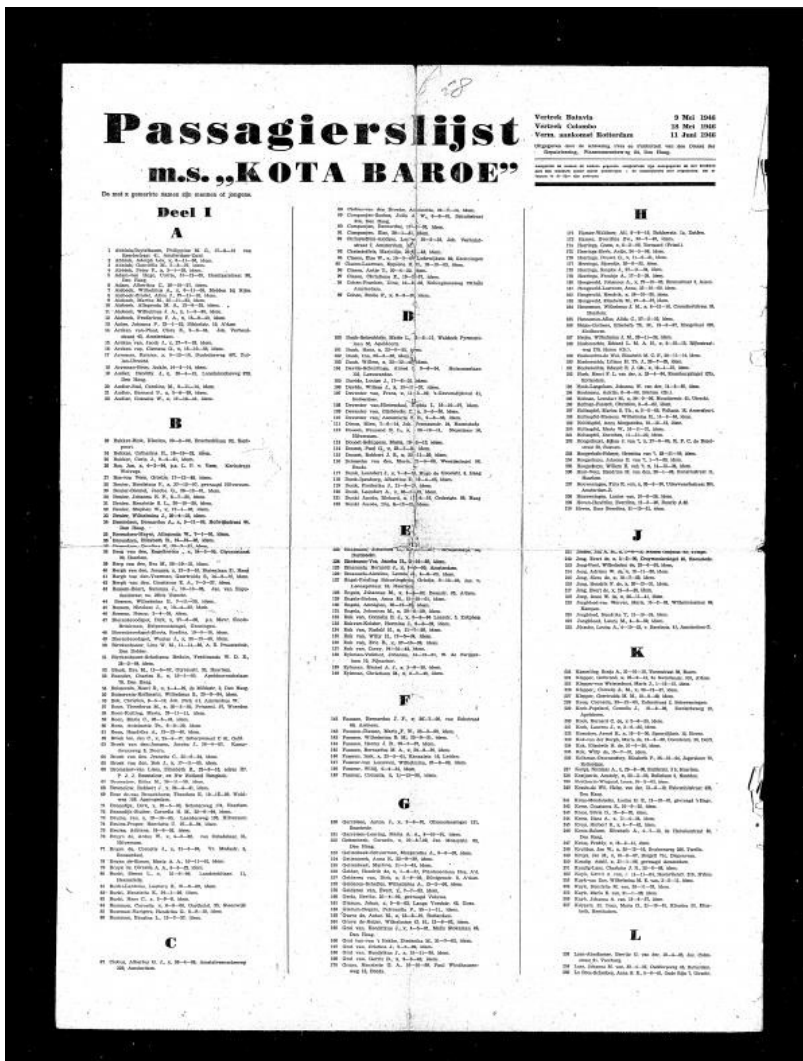
- *Rank*: De rang op het moment van gevangenneming.
- *Place of capture*: De plaats waar de persoon krijgsgevangen is gemaakt. Dit kan in het Nederlands aangegeven zijn, maar ook enkel in het Japans.
- *Unit*: De militaire eenheid waartoe de krijgsgevangene behoorde op het moment van gevangenneming. Vaak is in dit veld ook het stamboeknummer van de persoon opgenomen.

Met dit stamboeknummer kunt u eventueel het militaire stamboek van de persoon achterhalen. In de zoekhulp 'Militairen in Nederlands-Indië (KNIL) 1815-1950' op onze website leest u hoe dat moet.

- **Date of capture:** De datum waarop de persoon krijgsgevangen is gemaakt, weergegeven volgens de Japanse kalender, bijv. 17/3/8: de achtste dag van de derde maand van het 17^e regeringsjaar van keizer Hirohito (dus: 8-3-1942).

Passagierslijsten (toegangsnummer 2.19.277)

De passagierslijsten betreffen burgers en militairen die per schip of vliegtuig vanuit Azië (meestal Nederlands-Indië) naar Nederland zijn gepatriëerd. De lijsten van schepen en vliegtuigen die vóór 1 januari 1950 zijn vertrokken, zijn gedigitaliseerd. Passagierslijsten van na die tijd kunt u fysiek raadplegen. Hieronder ziet u een voorbeeld van een passagierslijst:

De lijsten vermelden de naam van het schip (of vliegtuig), de datum en plaats van vertrek en doorgaans ook de aankomst. Van de passagiers wordt de voor- en achternamen gegeven, soms met leeftijd, (militaire) rang en adres van bestemming in Nederland.

Verwijzingen

Van de vier digitale collecties uit de voorgaande sectie, bevat de Centraal Indische Cartotheek als enige directe verwijzingen naar stukken in andere Indische deelcollecties. Hieronder worden deze verwijzingen per collectie toegelicht.

Familedossiers Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.281)

In de familedossiers werden allerlei stukken (zowel originelen uit andere NRK-deelcollecties als kopieën daarvan) die over personen gevonden waren, per familie samengebracht. Het nummer van deze dossiers werd vervolgens toegevoegd aan de CIC-kaartjes van de familieleden.

Dossiernummers zijn meestal vrij duidelijk te herkennen omdat er bijvoorbeeld **Doss(ier)** of **'Doss. N.I.'** voor staat, en kunnen overigens ook voorkomen op andere stukken dan CIC-kaartjes. Ieder dossiernummer heeft een eigen inventarisnummer, die u kunt vinden in de inventaris van de collectie 'Familedossiers Nederlands-Indië' (toegangsnummer 2.19.281) op onze website. Het betreffende inventarisnummer kunt u via de informatiebalie laten reserveren voor inzage. Doorgaans heeft u met het achterhalen en bekijken van zo'n dossier alle informatie gevonden die er over een persoon beschikbaar is in de Indische deelcollecties.

Indische lijsten (toegangsnummer 2.19.275)

Gedurende de oorlog ontving het Rode Kruis allerlei lijsten met informatie over Nederlandse geïnterneerden in Nederlands-Indië. Deze lijsten worden daarom ook wel de 'Indische lijsten' genoemd. Het betreft vooral internerings-, bevrijdings- en transportlijsten. Hiermee kunt u bijvoorbeeld achterhalen wanneer iemand in welk interneringskamp zat. In de meeste gevallen staat de informatie van de lijsten al op de kaartjes in de CIC. Is dit niet het geval? Dan kunt u de lijst waar op het kaartje naar verwezen wordt zelf bekijken. De lijsten zijn te vinden in de inventaris 'Lijsten, berichten en radiogrammen met betrekking tot Nederlands-Indië' (toegangsnummer 2.19.275) op onze website.

U kunt een verwijzing naar een Indische lijst herkennen aan het chronologische volgnummer op het CIC-kaartje, bijv.: **'12345/45'** of **'1234/46'**. Er kan een toevoeging achter het volgnummer staan, bijv. **'-5'**. Dit betekent dat de persoon in kwestie de vijfde naam is op de lijst. Dit maakt het zoeken in de lijst makkelijker als deze niet op alfabetische volgorde is, of erg lang is. Er kan ook een bronvermelding bij staan, die duidelijk maakt om welke lijst het precies gaat, bijv. **'Lijst 229/A'** (bij volgnummer 7660/47) of **'TEB VI 34'** (bij volgnummer 9011/47). Sommige lijsten hebben namelijk hetzelfde volgnummer, maar met behulp van deze bronvermelding kunt u in de inventaris zien om welke lijst het precies gaat, en welk inventarisnummer u dus moet aanvragen. Op BG-kaartjes kan het volgnummer met de afkorting 'BG' gepaard gaan. Ook deze BG-lijsten zijn in de inventaris terug te vinden.

Als u geen CIC-kaartjes van iemand heeft kunnen vinden, maar die persoon (vermoedelijk) wel geïnterneerd was en het kamp bekend is, kunt u ook op kampnaam in de inventaris zoeken en de bijbehorende lijsten raadplegen. Als alleen de periode bekend is, kunt u daar ook op zoeken in de inventaris.

Radiogrammen (toegangsnummer 2.19.275)

De radiogrammen zijn een soort telexberichten over krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden die door het Japanse Leger naar het internationale Rode Kruis in Genève werden verzonden, en die vervolgens werden doorgestuurd naar (o.a.) het Nederlandse Rode Kruis in Den Haag. De informatie hierin is doorgaans opgenomen op de CIC-kaartjes. U kunt een verwijzing naar een radiogram herkennen aan een **RHC-nummer** of een **RH-nummer**. Een RHC-nummer ('Resignements Hollandais Civils') verwijst naar radiogrammen betreffende burgers; een RH-nummer ('Resignements Hollandais') betreft krijgsgevangenen. De radiogrammen zijn te vinden in de collectie 'Lijsten, berichten en radiogrammen met betrekking tot Nederlands-Indië' (toegangsnummer 2.19.275). In de inventaris kunt u met behulp van het RH- of RHC-nummer het bijbehorende inventarisnummer vinden om aan te vragen.

Claims

Op de CIC-kaartjes kunnen ook verwijzingen staan naar claims die na de oorlog zijn ingediend voor verschillende uitkeringen, en waarvoor het archief van het Rode Kruis is geraadpleegd.

Documenten rondom zulke aanvragen kunnen meer informatie bevatten over iemands lotgevallen tijdens de oorlog. U kunt de volgende verwijzingen aantreffen:

Verwijzing	Naam uitkering	Omschrijving
WUV of A-, B-, C- of D-nummer (soms met dubbele letters)	Wet Uitkeringen Vervolgingsslachtoffers 1940-1945	De Wet Uitkeringen Vervolgingsslachtoffers 1940-1945 regelt sinds de jaren '70 de toekenning van uitkeringen aan hen die tijdens de Duitse of Japanse bezetting werden vervolgd vanwege hun ras, geloof, wereldbeschouwing of seksuele geaardheid of vanwege onttrekking aan verplichte tewerkstelling.
WUBO + nummer	Wet Uitkeringen Burger-Oorlogsslachtoffers 1940-1945	De Wet Uitkeringen Burger-Oorlogsslachtoffers 1940-1945 regelt sinds de jaren '80 de toekenning van uitkeringen aan hen die tijdens de Duitse bezetting, tijdens de Japanse bezetting of gedurende de daaropvolgende Bersiap-periode, die eindigt met de soevereiniteitsoverdracht in december 1949, als burger zodanig door oorlogsgeweld getroffen zijn, dat zij blijvend invalide zijn geworden.
Wiv + nummer	Wet buitengewoon pensioen Indisch Verzet	Deze wet is bedoeld voor mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog verzet hebben gepleegd tegen de vijandelijke bezettende macht in Azië.
O.P. + nummer	Overzeese Pensioenen	De OP is de instantie die na de Tweede Wereldoorlog de pensioenen van ambtenaren en KNIL-militairen afwikkelde. Daarnaast handelden zij aanvragen af in het kader van verschillende regelingen, zoals de Algemene Rehabilitatie Indonesië (ARI), de Japanse Uitkeringen (JU) en de Uitkering Indische Geïnterneerden (UIG).

Deze documenten zijn niet via het Nationaal Archief te raadplegen; daarvoor moet u contact opnemen met de betreffende instanties. Voor informatie rondom WUV-, WUBO- en Wiv-aanvragen kunt u contact opnemen met de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Voor de sociale rapporten en verzetsrapporten in het kader van de Wiv kunt u contact opnemen met de Stichting Pelita. Aanvraagformulieren voor de OP bevinden zich bij de Stichting Administratie Indonesische Pensioenen (SAIP).

Andere relevante collecties

Naast de digitaal raadpleegbare collecties en de collecties waar deze vervolgens naar kunnen verwijzen, zijn er meer deelcollecties waarin informatie te vinden is over personen in Nederlands-Indië.

Afdeling A en gedeponeerde archieven (toegangsnummer 2.19.286)

De collectie Afdeling A en gedeponeerde stukken is een verzameling van restanten uit het hele oorlogsarchief van het Rode Kruis die met Nederlands-Indië te maken hebben. De collectie gaat zodoende over diverse onderwerpen en bevat allerlei soorten stukken, zoals brieven, rapporten en cartotheken. Bestudeert u daarom vooral ook zelf de inventaris op relevante stukken. De collectie is openbaar, dus u kunt de stukken zelf via de website aanvragen om te bekijken. Een paar voorbeelden van archiefstukken die in het bijzonder interessant kunnen zijn:

- *Yokohama cartotheek: inv.nrs. 392-395*

Deze cartotheek bevat kaartjes van overleden krijgsgevangenen in de periode 1942-1945. Er staat informatie op over de plaats, datum en oorzaak van overlijden. Op de achterkant van de kaartjes treft u soms een vermelding aan van de nalatenschap. Let wel: het gaat alleen om een beschrijving van nalatenschap. De spullen zelf zitten niet in het Rode Kruis archief. Rechts bovenin de kaartjes kan een verwijzing staan in de vorm van een letter-cijfer combinatie (bijv. 'J.7'). Dit betekent dat er ook een rapport van overlijden is. De letter in de codering verwijst naar het gebied waar de betreffende persoon overleden is:

- o B = Birma
 - o J = Japan
 - o Ja = Java
 - o T = Taiwan
 - o M = Maleisië (met Sumatra)
 - o Th = Thailand
 - o X = onbekend
 - o Z =(op) zee
- *Rapporten van overlijden: inv.nrs 309-334*
De rapporten van overlijden bevatten meer uitgebreide informatie over de doodsoorzaak van een krijgsgevangene. De serie is helaas incompleet en ligt bovendien binnen de letter niet helemaal op alfabetische volgorde.
 - *Kamp Sumatra cartotheek: inv.nrs. 277-279*
Dit betreft een gedeeltelijk kaartsysteem van geïnterneerden in het Sumatrakamp. Het kaartsysteem begint met de achternaam 'Croes'. Alle Sumatra-kaartjes vóór Croes zijn opgenomen in de CIC, en zijn dus digitaal te vinden. De rest van de cartotheek moet fysiek geraadpleegd worden.

Cartotheek Londen Committee (toegangsnummer 2.19.279)

Deze collectie is afkomstig van het Netherland Red Cross in Londen, en bevat een alfabetisch kaartsysteem met gegevens over krijgsgevangenen en andere geïnterneerden in Azië. De kaartjes bevatten persoonsgegevens, en kunnen verwijzen naar radiogrammen en familiedossiers. U kunt ze aanvragen via de informatiebalie.

Cartotheek Australië (toegangsnummer 2.19.280)

Het Nederlands-Indische Rode Kruis had een afdeling in Melbourne, Australië. Deze afdeling had een eigen informatiebureau dat informatie ontving uit Genève. De gegevens van deze berichten werden verwerkt op persoonsgebonden kaartjes. Deze kaartjes zijn verdeeld in drie verschillende cartotheken: krijgsgevangenen, overleden krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden. Op de kaartjes kunnen verwijzingen naar verschillende kampen staan in de vorm van afkortingen:

- AM: Tokiokamp (Japan)
- BM: Borneokamp
- DM: Hotenkamp (Japan)
- FM: Fukuokakamp (Japan)
- GM: Thaikamp
- JM: Javakamp

- KM: Hakodatekamp (Japan)
- MM: Maleisiekamp (Maleisië, Singapore en Sumatra)
- OM: Osakakamp (Japan)
- PM: Hitokamp (Japan)
- TM: Taiwankamp
- ZM: Zentsujijamp (Japan)

Inventarisnummers uit deze deelcollectie zijn aan te vragen via de informatiebalie.

Lijsten ondernemingen personeel Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.284)

Deze collectie bestaat uit 152 lijsten van Nederlands personeel werkzaam bij diverse maatschappijen en ondernemingen in Nederlands-Indië tussen 1943 en 1945. Ze bevatten allerlei gegevens van werknemers, zoals naam, beroep, huwelijkse staat, aantal kinderen, maar ook de (laatst bekende) verblijfplaats, eventueel aangevuld met wat er tijdens de oorlog bekend was aangaande gevangenschap en overlijden. Deze collectie is openbaar, dus u kunt de stukken zelf aanvragen.

Arbeidsstaten Nederlands-Indië (toegangsnummer 2.19.285)

De collectie Arbeidsstaten Nederlands-Indië is een kaartsysteem met persoonsgegevens van werknemers in Nederlands-Indië na 1947. De serie is helaas incompleet; het loopt van Caffin t/m Wessel. De kaarten bevatten algemene persoonsinformatie, maar vooral ook informatie over opleiding en functie. Ook deze collectie is openbaar, dus u kunt de stukken zelf aanvragen.

Japane interneringskaarten

Naast de Tjimahi-kaarten en de krijgsgevangenenkaarten van de Gravendienst Yokohama, kunt u ook de collectie Japane interneringskaarten binnen het archief van het ministerie van Binnenlandse Zaken (toegangsnummer 2.10.50.03) raadplegen. Op onze website staat een zoekhulp over deze interneringskaarten, getiteld 'Japane interneringskaarten KNIL en Marine'. De zoekhulp bevat een index waarmee u op naam kunt zoeken naar een interneringskaart. Deze kaarten zijn nagenoeg hetzelfde als de krijgsgevangenenkaarten van de Gravendienst Yokohama, maar kunnen soms extra informatie geven. Bovendien geeft de zoekhulp veel extra uitleg over de informatie op de kaarten.

Lijst veelvoorkomende afkortingen

CEBB	Centraal Evacuatie Bureau Batavia / Bandoeng. Voortzetting van de RAPWI. Verstrekte repatriëringlijsten.
CICR	Comité International Croix Rouge, Genève
CIC	Centraal Indische Cartotheek
IB	Informatiebureau. Afdeling van het NRK.
KNIL	Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger (Hoofdkwartier in Bandoeng). Ressorteerde onder het Gouvernement van Nederlands-Indië.
KNIL Bangkok	Kantoor van het KNIL in Bangkok.
KNIL Yokohama	Netherlands War Graves Section, afdeling van het KNIL in Yokohama, belast met het identificeren en (her)begraven van overleden militairen
Min BuZa	Ministerie van Buitenlandse zaken. De Nederlandse ambassades in het buitenland worden hier als Min BuZa aangeduid.
Min Mar	Ministerie van Marine in Den Haag. De Koninklijke Marine ressorteerde onder dit ministerie en werd daarom apart behandeld.
Min Oorlog	Ministerie van Oorlog in Den Haag. Werd later Ministerie van Defensie.
Min OG	Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen in Den Haag. Voorheen het Ministerie van Koloniën. Herdoopt Min OG in Londen op 23 februari 1945 en droeg de zorg over Nederlands-Indië en met name het Gouvernement en dus het KNIL. Kreeg een nieuwe naam in 1951.
NIK-Singapore	Nederlands Informatie Kantoor in Singapore.
NIRK	Nederlands-Indische Rode Kruis in Batavia. Formeel verloor het zijn (de facto) onafhankelijkheid in september 1946 en werd het als Nederlands Rode Kruis Afdeling Indonesië (NERKAI) een onderdeel van het NRK in Den Haag. Met NIRK wordt met name het Centraal Informatie Bureau (CIB) bedoeld.
NIRK-Australië	Nederlands-Indische Rode Kruis in Melbourne, Australië. Had een eigen informatiebureau. Ontving RH(C) zendingen direct van het CICR in Genève. Het archief is vlak na de oorlog overgebracht naar Batavia.
NIRK-GB	Vertegenwoordiging van het Nederlands-Indische Rode Kruis in Londen bij het NRK-Londen. Zetelde in gebouwen met het NRK-Londen. Had geen eigen informatiebureau, maar het NRK-Londen nam deze taak waar.
NIRK-Medan	Kantoor van het Nederlands-Indische Rode Kruis in Medan. In het huidige archief zijn geen lijsten aangetroffen van dit bureau, wel overzichten van lijsten.
NRK	Nederlands Rode Kruis in Den Haag
NRK-IB	Nederlands Rode Kruis in Den Haag, Informatiebureau
NRK-Indië	Vertegenwoordiging van het Nederlands Rode Kruis in Indië. Belangrijkste activiteit waren de uit Nederland gezonden Medische Teams (van de Oost Indische Kamer (NRK-OIK).
NRK-LC	Netherland Red Cross, London Committee. Vertegenwoordiging van het Nederlandse Rode Kruis in Londen, hield er een eigen informatiebureau op na. Ontving RH(C)-zendingen direct van het CICR in Genève. Het Indische gedeelte van het archief is in de loop van september 1945 overgeheveld naar Den Haag.
RAPWI	Recovery Allied Prisoners of War and Internees. Afdeling van het Britse Leger belast met het evacueren van krijgsgevangenen en burgergeïnterneerden (van de Japanse bezetting); tevens repatriëring
RAPWI-Bandoeng	Kantoor RAPWI in Bandoeng
RAPWI-Bangkok	Kantoor RAPWI in Bangkok
RH	Renseignement Hollandais
RHC	Renseignement Hollandais Civils
US Army	Amerikaans leger, in dit geval het Hoofdkwartier in Tokio, Japan
US Dept of War	Amerikaans Ministerie van Oorlog, Washington
War Office	Brits Ministerie van Oorlog, Londen